

se cizí vůli jest již proto nepřípustno, že přičí se základním pojmem o svobodě. Marně snaží se zmateční stížnost dovoditi, že rozsudek co do subjektivní stránky jest na chybném právním stanovisku. Již ze zjištění rozsudku, jaký význam obžalování výroků (jednání) svým přikládali, plyne co do subjektivní stránky, že všichni musili si býti toho vědomi, že užívají nebezpečných výhrůžek (skutečného násilí) k tomu, by působili na cizí vůli a že chtěli tomu, by neorganiso vaní dělníci donuceni byli k určitému jednání, t. j. ke vstupu do odborové organizace, v čemž záleží subjektivní podstata §u 98 b) tr. zák. Zbývá tudíž jediná námitka proti rozsudku, jež uplatňuje zmateční stížnost zmatkem §u 281 čís. 9 a) tr. ř. ohledně obžalovaného Karla P-a, že výrokem rozsudku, kterým tento stěžovatel odsouzen byl i pro zločin §u 99 tr. zák. pro týž čin vedle §u 98 b) tr. zák. nesprávně použito bylo zákona při řešení otázky, zda jednání obžalovaného zakládá trestný čin soudem stíhaný. Stížnosti nelze však ani v tomto směru přisvědčiti. Účelem vyhrůžky §u 98 lit. b) tr. zák. jest, přinutiti někoho k nějakému konání, účelem vyhrůžky §u 99 tr. zák. jest pak, uvésti někoho ve strach a nepokoj. Předpokládá se tudíž u každého z těchto zákonných ustanovení různý úmysl. Tu zjišťuje napadený rozsudek, že obžalovaný P. pronesl vyhrůžky v úmyslu, aby Anežku B-ovou uvedl ve strach a nepokoj a zároveň, aby na ní vynutil přistoupení k jednotné organizaci, zjistil tedy obojí úmysl, jak §u 98 b), tak i §u 99 tr. zák. Ježto dle zjištěného stavu obžalovaný sledoval nejen účel v §u 99 tr. zák. vytčený, nýbrž i ten, vymoci na B-ové to, by přestoupila k jednotné organizaci, tedy účel §u 98 b) tr. zák., je ideální souběh těchto zločinů možným a právem podřadil nalézací soud dotčené trestní jednání stěžovatelovo skutkové podstatě nejen zločinu dle §u 98 lit. b), nýbrž i zločinu dle §u 99 tr. zák.

Čís. 1340.

Ke skutkové podstatě zločinu veřejného násilí dle §u 81 tr. zák. stačí jakékoliv úmyslné jednání pachatelovo, dotýkající se neporušenosti těla vrchnostenské osoby a nesoucí se za účelem zmaření výkonu služby, třebaš nebylo takové síly, že by vrchnostenská osoba nebyla s to, je zdolati.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1923, Kr I 80/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 7. prosince 1922, jímž byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupky dle §§ 312 a 314 tr. zák. a nikoli zločinem dle §u 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný postavil se z rozpráženými rukama proti nadporučíkovi P-ovi, vedoucímu vojenské oddělení z nádraží na náměstí, strkal rukama a pěstmi do prsou P-ových a volal při

tom: »Stůj, zpátky, už ne dále«, a že šlo obžalovanému o to, by překážel nadporučíkovi P-ovi ve vykonávání jeho služby, směřující k tomu, že povede podřízené mu vojenské oddělení až k náměstí. Dle rozhodovacích důvodů nedospěl však nalézací soud ku přesvědčení, že chtěl obžalovaný tento zjištěný úmysl provést n á s i l n ý m vztažením ruky, jaké předpokládá § 81 tr. zák.; údery (Stösse) obžalovaného do prsou svědkových nebyly prý takovým odporem, nebyly takovým násilným zprotivením se, by mohlo svědkovi vůbec býti překáženo v dalším vykonávání služby, a strkání nebylo prudkým (fest), tak že lze sice mluvit o vztažení ruky, nikoli o »násilném« vztažení ruky. Tato věta rozhodovacích důvodů poukazuje zřejmě k tomu, že nalézací soud řídil se při posuzování skutkového děje, názorem, že pojem skutečného násilného vztažení ruky dle §u 81 tr. zák. předpokládá fyzické násilí způsobilé překaziti výkon služební nebo úřední, t. j. fyzické násilí takového stupně, že vrchnostenská osoba není s to, by je zdolala, takže se jím pokračování ve vykonávání služby znemožňuje. Názor ten jest, jak zmateční stížnost právem dovozuje, nesprávným. — Ustanovení §u 81 tr. zák. zakazuje jakékoli násilí, vykonané na vrchnostenské osobě, službu neb úřad vykonávající, za účelem zmaření výkonu. Jako na jiných místech (obzvláště v §§ 98, 190 tr. zák.) rozeznává zákon i zde mezi násilím fyzickým a násilím psychickým. Rovněž jako zdůrazňuje zákon povahu vyhrůžky jako psychického nátlaku, účinkujícího na volné rozhodování osoby, vyhrůžkou dotčené, přídavným slovem »nebezpečná«, označuje povahu vztažení ruky jako fyzického nátlaku, ve stejně bezprávném směru účinkujícího, přídavným slovem »skutečně násilného«. Předpokládá se tedy jen způsoblost obou druhů násilí, působiti na volné rozhodování vrchnostenské osoby. Uváží-li se dále, že pro fyzické násilí dle §u 190 tr. zák. stačí již ublížení skutkem, nebude nesprávným náhled, že pojem násilného vztažení ruky dle §u 81 tr. zák. naplňuje vynaložení jakéhokoliv úsilí, směřujícího proti tělu vrchnostenské osoby a nutícího ji, by buď zdolala pachatelův odpor svými tělesnými silami, neb od výkonu služby upustila. Stačí proto jakéhokoliv úmyslné jednání pachatelelovo, dotýkající se těla vrchnostenské osoby a nesoucí se za účelem zmaření výkonu služby. Co do působnosti takového jednání, účinkovati na vůli osoby, jím dotčené, jest obzvláště přihlížeti i ke zvláštním okolnostem případu, jak je vylicuje v této trestní věci svědek P. Nesprávný výklad zákona nalézacím soudem účinkoval zřejmě na další jeho skutková zjištění. Rozhodovací důvody vyslovují totiž dále, že opětovné strkání obžalovaného rukama i pěstmi do prsou svědka P-a nemělo býti prostředkem, aby provedl svůj úmysl, směřující ku překážení svědkovi ve vykonávání jeho služby, nýbrž že toto strkání byly pohyby, které doprovázely výkřiky současně pronesené a měly výkřiky učiniti zřetelnějšími, které však byly učiněny bez úmyslu na vykonání násilí. Předpoklady této věty uvádějí jednak, že se vzhledem k tehdejšímu všeobecnému vzrušení, jaké bylo u obžalovaného nad to stupňováno opilostí, nedává o obžalovaném očekávati, že jednal po náležitém uvážení, jednak že svědek P. dle své výpovědi nemá za to, že obžalovaný zamýšlel násilnosti proti němu. Zmíněná věta rozhodovacích důvodů poukazuje k tomu, že nalézací soud má za to, že strkání obžalovaného do prsou svědkových bylo bezděčné, neúmyslné. V dalším postupu vyslo-

vují však rozhodovací důvody, že obžalovaný svědka P-a, strkaje ho do prsou, současně skutkem urazil. Pojem urážky předpokládá však, že pachatel porušil vážnost vůči vrchnostenské osobě činy, které předsevzal v úmyslu, by, neb alespoň u vědomí, že jimi porušuje nedotknutelnost těla osoby vrchnostenské. Mezi zmíněnými částmi rozhodovacích důvodů jest tudíž rozpor, který nedá se vysvětliti jinak, než že závěr nalézacího soudu, druhé shora zmíněné větě předeslaný: »Nedostává se v jednání obžalovaného známky násilného vztažení ruky, pročez čin předsevzatý v úmyslu, překaziti nadporučíku P-ovi výkon služby, nezakládá zločinu Šu 81 tr. z., nýbrž přestupek Šu 314 tr. zák.,« vychází z nesprávného názoru nalézacího soudu, shora vyvráceného, že pro pojem skutečně násilného vztažení ruky nestačí jakékoliv úsilí, směřující proti tělu vrchnostenské osoby a všeobecně způsobilé, účinkovati na volné její rozhodování, nýbrž že je zapotřebí úsilí takové síly, že jí mohlo vrchnostenské osobě býti skutečně v daném případě znemožněno další vykonávání služby. Výrok nalézacího soudu spočívá takto na nesprávném použití zákona co do pojmu skutečného násilného vztažení ruky a bylo jej z důvodu zmatečnosti čís. 10 Šu 281 tr. ř. zrušiti, aniž bylo třeba zabývati se ostatními vývody stížnosti.

Čís. 1341.

Křivě obviniti (§ 209 tr. zák.) lze i ze zločinu skutečně spáchaného. Zločinu dle Šu 209 tr. zák. může se dopustiti i obviněný při svém výslechu před vrchností. Lhostejno, u koho »udání« bylo učiněno, jen když mohlo sloužiti za podklad vrchnostenského šetření neb aspoň pátrání po osobě obviňované.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1923, Kr II 638/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského tresního soudu v Brně ze dne 6. července 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podle Šu 209 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost s hlediska zmatku dle Šu 281 čís. 4 tr. ř. vytýká, že nalézací soud při hlavním přelíčení zavrhl návrh, aby byli slyšeni jako svědci manžel a dcera obžalované o tom, že dcera ještě, než se dostavili do bytu policejní agenti, hodinky, při prohlídce prý ukradené, ještě natahovala, že hodinky ty na stěně skutečně visely a druhý den ráno již na stěně nebyly. Důkazy těmito bylo by prý bývalo zjištěno, že se skutečně hodinky ztratily v době mezi onou prohlídkou, takže nalézací soud by nemohl dojiti k závěru, že obžalovaná si vymysla, že ony hodinky zmizely, a že si byla vědoma toho, že mluví zjevnou nepravdu, mluvíc o ztrátě hodinek. Stížnost jest bezpodstatnou. Nehledíc k tomu, že podle protokolu o hlavním přelíčení nebylo navrženo, by svědci ti byli též slyšeni o tom, že hodinky druhý den ráno již na stěně nebyly, byly okolnosti, o nichž svědci podle tohoto protokolu měli býti